

Beschadigde eendenpoten door aluminium ring

Erik Kleyheeg

Het gebruik van aluminium ringen kan bij eenden tot beschadigingen leiden aan de poten. Die conclusie trekt Erik Kleyheeg na het ringen en terugvangen van enkele honderden wilde eenden. Vermoedelijk is de scherpe rand van de aluminium ringen hier debet aan. Het gebruik van stalen ringen of het glad schuren van de randen van aluminium ringen kunnen deze problemen waarschijnlijk voorkomen.

In overleg met het VT wil ik de ringerswereld op de hoogte stellen van beschadigingen die kunnen optreden aan de poten van wilde eenden door het gebruik van 11mm aluminium ringen. Voor onderzoek van de Universiteit Utrecht heb ik enkele honderden wilde eenden geringd en regelmatig vogels teruggevangen. Aan het begin van het project heb ik geringd met 11mm aluminium ringen, die ik van een andere eendenringer had overgenomen. Toen deze ringen op waren ben ik overgestapt op roestvrij staal. Bij de terugvangsten kwam ik er na enkele maanden achter dat bij sommige eenden beschadigingen optraden aan de poten. Dit bleek alleen het geval te zijn bij aluminium ringen. In een enkel geval was de poot zodanig geschaafd dat er een ernstige ontsteking was ontstaan. Bij de vogel op de bijgevoegde foto was de huid door het schuren van de ring erg dun geworden waardoor infectie op de loer ligt en bij meerdere andere vogels was een kleinere beschadiging van de huid te zien.

Nadere inspectie van de 11mm aluminium ringen wees uit dat de binnenrand van de ring ongeslepen is en scherp kan zijn. Dit in tegenstelling tot de roestvrijstalen ringen die gladde randen hebben. Een combinatie van frequente bewegingen van de eendenpoten (bij zwemmen) en het relatief zachte huidtype van de eenden leidt ertoe dat de scherpe rand van de aluminium ringen schaaftplekken kan veroorzaken. Vogels met ernstige beschadigingen aan de poten herring ik nu met roestvrijstalen ringen.

Volgens mij verdient het de aanbeveling om wilde eenden voortaan te ringen met roestvrijstalen ringen in plaats van aluminium ringen om beschadiging van de poten te voorkomen. Een ander alternatief is om de randen glad te schuren, maar dat is nogal arbeidsintensief. Mijn ervaring is dat vogelsoorten van drogere habitats een veel hardere huid hebben en ik heb bij deze soorten nooit eerder gehoord van dit soort beschadigingen aan de poot. Vermoedelijk is het gebruik van 11mm aluminium ringen bij andere vogelsoorten dan watervogels niet of minder riskant. Wel wil ik ringers die vogels terugvangen met 11mm aluminium ringen oproepen om goed te letten op beschadigingen die door de ring zijn veroorzaakt, en de bevindingen te melden bij het VT.

Erik Kleyheeg, erikkleyheeg@gmail.com



Figuur 1. Een beschadigde eendenpoot met ring